

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. II. Secunda dos corporis gloriosi

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77355)

nempe impassibilitatem, agibilitatem, claritatem, & subtilitatem, ut fiat dignum habitaculum animæ gloriose, & Deo desponsatæ. Sicut enim (inquit S. Doctor 4. contra gentes cap. 86.) anima hominis elevabitur ad gloriam spirituum celestium, ut Deum per essentiam videat, ita ejus corpus sublimabitur ad proprietates celestium corporum, in quantum erit clarum, impassibile, absque difficultate & labore mobile, & perfectissime suâ formâ perfectum. Unde Paulus 1. ad Corinth. 15. Seminatur corpus nostrum in corruptione, surget in incorruptione: seminatur in ignobilitate, surget in gloria: seminatur in infirmitate, surget in virtute: seminatur corpus animale, surget corpus spirituale. Id est, corpus nostrum in hac vita est obnoxium corruptioni & morti, committiturque sepulturæ, ut semen committitur agro: sed resurget incorruptibile, impassibile, clarum, agile, & subtile, ac perfectè subjectum spiritui, & quasi ad conditionem spiritus elevatum: tunc enim (inquit idem Apostolus ad Philip. 3.) Christus reformabit corpus humilitatis nostræ configuratum corpori claritatis suæ: id est, efficiet corpora nostra similia corpori suo glorioso, & iisdem dotibus & perfectionibus illa dotabit, quibus in resurrectione fuit ipse ornatus. Unde præclare Leo Papa homil. de Transfigur. ait: In illo Christi mysterio spes Ecclesie fundabatur, ut totum agnosceret quæ esset commutatione donandum, & ejus honoris consortium sibi membra promitterent, qui in capite presulisset.

S. I.

Prima dos corporis gloriosi.

26. **P**RIMA dos corporis gloriosi est impassibilitas, quæ non solum mortem & corruptionem, sed etiam omnem dolorem & passionem læsivam seu corruptivam excludit: unde corpora damnatorum, quamvis futura sint incorruptibilia & perpetua, non tamen impassibilia, quia non erunt expertia passionis nocivæ, sed acerbissimos secundum omnes sensus patientur dolores. Dixi autem passionis læsivæ seu corruptivæ: quia dos impassibilitatis non excludet passionem perfectivam, qualis est receptio actionum immanentium, sensitivarum & accidentium omnium perficientium, sed solum passionem læsivam & corruptivam, secundum quam alteratur subjectum & malè disponitur.

Si autem quæras unde dos illa in corporibus gloriosis proveniet? Respondeo cum D. Thoma in 4. dist. 44. qu. 2. art. 1. illam ex plena & perfectâ subjectione corporis ad animam, tanquam à prima radice, orituram. Sicut enim corruptibilitas in corporibus sublunariis ortum habet ex imperfecto dominio formæ in materiam, ac non plena subjectione materiæ ad formam; quamobrem dixit Philosophus 1. Physic. cap. ultimo, Materiam non satiatam formâ machinare maleficiam: quia nimirum dum forma eam completè non actuat, nec totum ejus appetitum explet, ipsa materia dat locum alterationibus & dispositionibus pro introductione formæ contrariæ: e converso autem corpora celestia idèò sunt incorruptibilia, quia forma totaliter dominatur materiæ, totaliterque illam ad suum esse trahit, ut expleat totum ejus appetitum, nec relinquat famelicum alterius formæ,

A sicque materia non dat locum alterationi corruptivæ introducenti dispositiones ad talem formam: ita pariter, quòd corpus nostrum naturâ suâ corruptibile, reddatur incorruptibile, provenire debet ex dominio animæ supra ipsum, seu ex plena subjectione ipsius ad animam, quâ fiet, ut materiæ potentialitas & appetitus ita maneat expleta, aut saltem cohibita & ligata ad ipsam formam seu animam, ut nulli alterationi vel dispositioni ad aliam, locum aperiant, aut relinquunt.

S. II.

Secunda dos corporis gloriosi.

28. **S**ECUNDA dos corporis gloriosi dicitur subtilitas: cujus præcipuus effectus erit, corpus gloriosum ab omni terrenæ labis concrecione & crassitie reddere liberum, ipsumque, alioquin animale & terrestre, efficere quasi cœleste & spirituale; juxta illud Apostoli 1. ad Corinth. 15. Seminatur corpus animale, surget corpus spirituale. Non quidem quòd post resurrectionem corpus mutandum sit in spiritum; ut quidam hæretici olim dicebant, quorum meminit Augustinus 15. de civit. cap. 20. vel quia aëri aut vento simile erit, ut somniabat olim Eutychius Patriarcha Constantinopolitanus, sicut refert D. Gregorius 14. moral. cap. 29. & ultimo: sed quia erit spiritui perfectè subjectum, & quasi ad conditionem spiritus elevatum, ut supra diximus.

29. Quod ut magis percipiatur, advertendum est quòd anima rationalis & dicitur anima, & vocatur spiritus: primum convenit illi, in quantum informat corpus in ordine ad actiones vitales omninò materiales, sicut sunt operationes partis vegetativæ, generatio, nutritio, augmentatio, &c. in quo convenit cum cæteris formis vitalibus materiæ immixtis: posterius verò convenit illi, in quantum habet affinitatem cum intelligentiis & substantiis separatis. Quia igitur in resurrectione anima non exercebit per corpus, nisi operationes aliquò modò spirituales; & valde elevatas supra materiam, cessabitque ab operationibus partis vegetativæ purè materialibus & animalibus; juxta illud Apostoli 1. ad Corinth. 6. Esca ventris, & venter escis: Deus autem & hunc & illas destruet: id est, post resurrectionem nullus erit elcarum & ciborum usus, nullum ventris in illis digerendis officium; idèò dicitur illud informare, non tam ut anima, id est, ut animalis forma, quàm ut spiritus & intelligentia; & corpus sic informatum, tunc non dicitur animale & terrestre, sed subtile & spirituale.

30. In hoc conveniunt omnes Authores: sed difficultas & controversia est, an dos subtilitatis non solum hunc effectum tribuere debeat corpori glorioso; sed etiam vim & facultatem penetrandi omnia alia corpora, seu esse penetrativè in quolibet alio corpore quantumvis solido, illi communicare? Partem affirmativam tenent plures ex Recentioribus, qui pro hac sententia citant Scotum, D. Bonaventuram, & alios: eamque probant tum ex etymologia nominis; nam subtile significare videtur penetrabile, seu penetrativum, & idèò subtilem vocamus intellectum, vel visum, qui objectum usque ad intimam penetrat: tum etiam quia corpus Christi

(cui per resurrectionem corpus nostrum con-
formabitur) per dotem subtilitatis habuit, quod
post resurrectionem sepulchrum penetraret, &
clausis januis ad discipulos intraret. Unde Am-
brosius lib. 1. in Lucam cap. ultimò: *Christus ste-
tit in medio discipulorum januis clausis; non per
incorpoream naturam, sed per resurrectionis cor-
poris qualitatem, impervia usu claustra pene-
trans. Nos autem in corpore simili corpori Christi
resurgemus: seminatur enim corpus nostrum ani-
male, resurget spiritale. Et Laurentius Justinia-
nus lib. de discip. & perfect. Monachorum cap.
23. Caro (inquit) cum in hac vita degit, & pere-
grinatur à Domino, animalis natura est; post
verò resurrectionis gloriam, tota spiritalis effi-
cietur, ita ut omne solidum ei sit pervium: non
claustris teneri poterit inclusa, non vinculis reli-
gata, non restricta custodibus, sed liberam in-
grediendi & egrediendi ubique recipiet facul-
tatem.*

31. Nihilominus dicendum est, dotem subtilitatis
physicè, seu efficienter & activè, hunc effectum
non præstaturam, sed moraliter tantum, quate-
nus ad ejus præsentiam, & in signum talis dotis
præstabitur penetratio illa à Deo, ad volunta-
tem Beati. Ita S. Thomas in Supplemento qu. 83.
art. 2. ubi sic discurret: *Restat ergo quòd necessi-
tas distinctionis duorum corporum in situ, causatur
à natura quantitatis dimensionis, cui per se
convenit situs.... Subtilitas autem à corpore glo-
rioso dimensionem non aufert; unde nullò modo
aufert illi prædictam necessitatem distinctionis si-
tus ab alio corpore; & idèò corpus gloriosum non
habebit ratione suæ subtilitatis quòd possit esse si-
mul cum alio corpore, sed poterit simul cum alio
corpore esse ex operatione divina virtutis. Sicut
etiam corpus Petri non habuit ex aliqua proprietate
indita, quòd ad umbram ejus sanarentur infirmi,
sed hoc fiebat virtute divina ad edificatio-
nem fidei: ita faciet virtus divina ut corpus glo-
riosum possit simul cum alio corpore esse ad perfe-
ctionem glorie.*

Notat tamen idem S. Doctor in 4. dist. 44.
qu. 2. art. 2. quæstiunc. 4. quòd quamvis modò
dictò corpus gloriosum possit penetrare non
gloriosum, duo tamen corpora gloriosa nun-
quam se penetrabunt: quia licèt hoc de poten-
tia absoluta non repugnet, non est tamen conve-
niens (inquit) quòd corpus gloriosum sit simul
cum alio corpore glorioso: tum quia in eis serva-
bitur debitus ordo, qui distinctionem requirit: tum
etiam quia unum corpus gloriosum non se opponit
alteri; & sic nunquam duo corpora gloriosa erunt
simul.

32. Ad fundamentum autem oppositæ sententiæ
dicendum est, quòd hoc nomen subtilitas non
solum vim penetrandi designat, sed etiam im-
munitatem ab omni crassitie, & terrenæ labis
concretionem, quæ ut ostendimus, est præci-
piuus hujus dotis effectus. Unde Albertus Ma-
gnus in 4. dist. 44. qu. 5. *Corpora Sanctorum vo-
cantur subtilia, quoniam fomes, crassities, &
alia ignobiles proprietates erunt eis ablata.*

Ad illud quod lubditur, respondet D. Thomas
locò primò laudatò in resp. ad 1. *Quod corpus
Christi non habuit ex subtilitatis dote quòd pos-
set esse simul cum alio corpore in eodem loco: sed
hoc factum est virtute Divinitatis post resurre-
ctionem, sicut in natiuitate, quando, ut inquit
D. Gregorius, ex clauso exiit utero Virginis. Et
super caput 15. epist. 1. ad Corinth. lect. 6. Non*

*negandum est (inquit) quin corpus gloriosum
possit esse simul cum alio corpore in eodem loco:
quia corpus Christi post resurrectionem intravit
ad discipulos januis clausis, cui corpus nostrum
in resurrectione conformandum speramus. Sed si-
cut corpus Christi hoc habuit, non ex proprietate
corporis, sed ex virtute Divinitatis unita: ita
corpus cuiuslibet Sancti hoc habebit, non ex dote,
sed ex virtute Divinitatis existentis in eo: per
quem modum corpus Petri habuit quòd ad um-
bram ejus sanarentur infirmi, non per aliquam
proprietaem ipsius. Nec obstant verba Ambrosij
suprà adducta; his enim solum significare voluit,
quòd sicut corpus Christi, ratione dotis subti-
lilitatis, jus aliquod morale habuit, ut per vir-
tutem divinam, illi connaturaliter debitam, se-
pulchrum penetraret, & ad discipulos januis
clausis intraret; ita & corpora gloriosa post
resurrectionem, ratione dotis subtilitatis quæ
erunt prædita, jus quoddam, & exigentiam
moralem habebunt, ut Deus miraculosè cum
illis concurrat ad penetrationem aliorum cor-
porum quotiescumque voluerint. In eodem sen-
su intelligendus est Laurentius Justinianus, &
alij SS. Patres, cum asserunt, quòd corpora glo-
sa Sanctorum, ratione dotis subtilitatis, omnia
alia corpora penetrabunt.*

S. III.

Tertia dos corporis gloriosi.

33. TERTIA dos est agilitas, id est vis celerrimè
se quocumque movendi, seu maxima
facilitas, quæ corpus animæ ad nutum obedit,
maximè quantum ad motum localem, ut bre-
vissimò spatio, ad instar avium, seu ventorum,
de loco in locum se transferat. Unde Isaia 40.
dicitur de Sanctis: *Assument pennas ut aquila,
current & non laborabunt, ambulabunt & non
deficient. Et Sapient. 3. Fulgebunt Justi, & tan-
quam scintilla in arundinetis discurrunt: quæ uti-
que magnà velocitate & celeritate moventur.*

34. Circa hanc dotem primò notandum est cum
S. Thoma in Supplem. qu. 54. art. 1. quòd per
dotes corpus gloriosum erit omnino subiectum
anima glorificate.... anima autem conjungitur cor-
pori non solum ut forma, sed etiam ut motor: &
utroque modo oportet quòd corpus gloriosum ani-
ma glorificate sit summè subiectum. Unde sicut per
dotem subtilitatis subijcitur ei totaliter, inquan-
tum est forma corporis dans esse specificum; ita per
dotem agilitatis subijcitur ei, in quantum est mo-
tor, ut scilicet sit expeditum & habile ad obediendum
spiritui in omnibus motibus & actionibus
anima.

35. Advertendum est etiam, quòd dos agilitatis
non tollet gravitatem & pondus naturale cor-
poris mixti & terreni: hæc enim est proprietas
illius, quæ non carebit Beatus, sicut nec quan-
titate & lineamentis debitis, & mixtione; sed
per agilitatem solum impeditur usus & actus
illius, non quidem omnis, sed tantum qui one-
rosus sit Beato, & contra ejus voluntatem: unde
poterit Beatus, ratione hujus dotis, uti gravi-
tate corporis cum voluerit descendere, tempe-
rando illam, aut etiam augendo, ut magis vel
minus velociter descendat; vel totaliter impe-
dire usum illius, si voluerit ascendere, sicut as-
cendit Christus.

Denique observandum est, quòd licèt per do-
tem agilitatis possit Beatus celerrimè moveri,